

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پوست دارد

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

«سرمایه گذاری برای تولید»

هر کس انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است.
(سوره مبارکه مائده آیه ۳۲)

استانداران محترم استان های سراسر کشور

موضوع: دستورالعمل برگزاری مانورهای آمادگی مدیریت بحران کشور (سردار شهید حاج احمد کاظمی)

دستورالعمل شماره ۱۰۱

مقدمه:

آسیب پذیری زیرساخت ها، ابنیه، سامانه ها، تأسیسات، فرایندها در مناطق حادثه دیده و نیز پتانسیل بالقوه مخاطرات طبیعی، صنعتی و انسانی ساخت از بزرگ ترین چالش ها و موانع پیش روی کشور می باشند. تجارب حاصل از حوادث و عملکرد سازمان ها در زمان وقوع حوادث باعث افزایش روزافزون اهمیت برنامه ریزی پیشگیرانه و تمرین وظایف محوله در شرایط اضطراری برای بهنگام سازی ظرفیت های مدیریت بحران و افزایش توان آمادگی و پاسخ گردیده است. برنامه ریزی آموزشی و بهره گیری از فعالیت های کارشناسی به منظور شبیه سازی حوادث و تمرین اقدامات متناسب با شرایط حادثه، ارتقای توان پاسخگویی و هوشمندسازی کلیه دستگاههای اجرایی به منظور ارائه خدمات بی وقفه را در پی خواهد داشت.

بر این اساس ادارات کل مدیریت بحران استان های سراسر کشور و کلیه دستگاه های استانی، موظف هستند ضمن تبیین تهدیدات متصور ناشی از مخاطرات اولویت دار و برآورد میزان آسیب پذیری آنها؛ نسبت به تهیه سناریو، تدوین شرح وظایف کارکنان و اجرای مانور متناسب با جغرافیای منطقه و محیط های عملیاتی مربوطه به صورت دوره ای به منظور بهسازی و تقویت ظرفیت های مدیریتی و عملیاتی شرایط اضطرار اقدام نمایند. لذا این دستورالعمل به منظور برنامه ریزی آموزشی و ارتقاء سطح آمادگی، پاسخ و تاب آوری دستگاه ها و واحدهای عملیاتی و اقدام کننده در مقابل وقوع بحران ها تدوین گردیده و برای اجرا ابلاغ می گردد.

فصل اول – کلیات:

الف) هدف:

ارائه چارچوب مشخص و یکپارچه برای مدیریت مانورها و تمرین های مدیریت بحران در راستای ارتقا توان و آمادگی دستگاه های عضو ستاد مدیریت بحران و در نهایت کنترل شرایط اضطرار به هنگام وقوع حوادث و مخاطرات طبیعی در سطح استان های کشور.

(ب) منظور:

- ۱- افزایش هماهنگی میان تیم ها، دستگاه ها و سازمان های درگیر در حادثه، شناخت وضع موجود و شناسایی نقاط ضعف و برطرف نمودن کاستی ها از طریق ارزیابی عملکرد نیروهای انسانی و نحوه بکارگیری تجهیزات و امکانات در کمترین زمان ممکن.
- ۲- ایجاد هم افزایی و تعامل بین دستگاهی به صورت تمرین دورمیزی و میدانی.
- ۳- آموزش، ارتقاء سطح آگاهی و مهارت های عملکردی تیم های واکنش سریع، افراد جامعه و ...
- ۴- تقویت سیاست ها و روش های عملیاتی تعیین شده برای دستگاه ها و نحوه ی استفاده از تجهیزات فیزیکی آنها.
- ۵- حصول شناخت از برنامه عملیات اضطراری.
- ۶- ارتقاء فرهنگ ایمنی و افزایش تاب آوری در هنگام مواجهه با حوادث.
- ۷- ارزیابی میزان سرعت و دقت در آماده سازی، تجهیز و انتقال منابع و تجهیزات پاسخ اضطراری در زمان بروز حوادث و سوانح احتمالی.
- ۸- ایجاد فرصتی برای بحث و تبادل نظر پیرامون برنامهها.
- ۹- شناسایی کمبودها و مشکلات مرتبط با منابع و تجهیزات.
- ۱۰- تقویت عملکرد فردی و آموزش عملی کارکنان و مدیران جهت شفاف کردن و آشنایی بیشتر با نقشها و وظایفشان در شرایط اضطراری.
- ۱۱- رفع آسیبپذیریه و ارتقای توانمندیهای سازمان مبتنی بر کاربرد یافتههای حاصل از درسآموختهها.
- ۱۲- شناخت ویژگیها و اقتضائات برخی از شرایط اضطراری (حوادث و سوانح) خاص.
- ۱۳- آشنایی کار با تجهیزات و دستگاه ها.
- ۱۴- تقویت مهارت و افزایش سطح توانمندی مدیران و مسئولین ستادی و عملیاتی بمنظور طراحی و هدایت اقدامات کارآمد در حوزه های مختلف مدیریت بحران از پیشگیری، آمادگی و پاسخ و در نهایت بازسازی و بازتوانی.

(ج) تعاریف و اصطلاحات:

- **مخاطره:** پدیده طبیعی یا کنش انسانی (به جز موارد نظامی، امنیتی و اجتماعی) که در صورت وقوع در محیط یا جامعه آسیب پذیر می تواند تبدیل به یک بحران و حادثه خسارت بار شود.
- **بحران:** از هم گسیختگی جدی عملکرد یک جامعه که ناشی از وقوع مخاطره است و منجر به خسارات و اثرات منفی گسترده انسانی، اقتصادی یا زیست محیطی می شود، به طوری که مواجهه با آن فراتر از توانایی جامعه متأثر و دستگاههای مسؤول موضوع ماده (۲) این قانون باشد.
- **مدیریت بحران:** نظام حاکم بر راهبردها، رویکردها، برنامه ها و اقداماتی است که با هدف پیش بینی، پیشگیری و کاهش خطر، آمادگی و پاسخ کارآمد و بازتوانی و بازسازی پس از وقوع حوادث و سوانح، به صورت چرخه ای صورت می گیرد.
- **آمادگی:** مجموعه تدابیر و اقداماتی است که ظرفیت جامعه و دستگاههای مسؤول را برای پاسخ مؤثر به حوادث و سوانح افزایش می دهد به طوری که خسارات انسانی و مادی ناشی از آن را به حداقل برساند.

- پاسخ: مجموعه فعالیت ها و اقداماتی است که با وقوع حادثه آغاز شده و شامل هشدار سریع، تخلیه، جستجو، نجات و امداد، تأمین امنیت و نظایر اینها، متناسب با ویژگی های هر بحران می باشد.
- مانور (Maneuver): عبارت است از شبیه سازی شرایط اضطراری با هدف پیاده سازی برنامه های مدیریت شرایط اضطرار، آزمودن و آموختن شیوه های مقابله با بحران های ناشی از وقوع حوادث بالقوه، سنجش میزان عملکرد ساختار سازمانی مرتبط، تمرین آموزش ها و چگونگی استفاده از ابزار و تجهیزات و همچنین ارزیابی عملکردها در شرایط اضطرار.
- تمرین (Drill): تمرین های تخصصی، محدود و با تمرکز بالا بر یک فعالیت مشخص که با هدف آموزش و تمرین توانمندی، کاهش آسیب پذیری، پاسخ و بازیابی در محیطی که برای مشارکت کنندگان بدون خطر می باشد، انجام می گیرد. به عبارت دیگر، انجام دادن دوباره و دوباره فعالیت برای بهتر شدن در آن موضوع.
- مانور عملیاتی: مانور یک سناریو بر اساس زمان بندی شبیه سازی شده مطرح می شود و سازمان ها و دستگاه های شرکت کننده موظف هستند با رعایت برنامه ریزی های انجام شده دستوراتی را صادر کنند که بر اساس نقش آفرینی چند دستگاه اجرایی حول موضوع و مخاطره خاص عملیاتی می گردد. در این مانور شناخت نقاط ضعف و قوت در چگونگی نحوه ارتباط گیری و پیاده سازی مأموریت های از پیش تعریف شده، ارزیابی عملکرد کلیه عوامل اجرایی و عملیاتی بصورت میدانی و سنجش زمانبندی ورود و نقش آفرینی نیروهای امدادی و خدمات رسان در صحنه حادثه مورد بررسی قرار می گیرد.
- نشست توجیهی: برگرفته از نشست ها و جلسات توجیهی درون سازمانی و یا بین سازمانی است که در مسیر تدوین سناریو و توجیه مدیران عملیاتی حاضر در مانور به منظور شبیه سازی در ابعاد بسیار کوچک یک یا چند فعالیت و اقدام مشخص صورت می گیرد. اجرای مانورهای توجیهی بعنوان پیش نیاز مانورهای دورمیزی و تمام عیار محسوب خواهند شد. در برگزاری مانورهای توجیهی یکسو شدن مفاهیم پایه ای در مدیریت بحران مخاطرات درون سازمانی و بین سازمانی، تبیین شرایط و آگاهی مسئولین ستادی از چگونگی عملکرد صحیح به هنگام مواجهه با شرایط اضطرار و مشخص شدن هر یک از نقش ها و وظایف به فراخور نیاز برای مدیریت حادثه پیگیری می شود.
- بازی عملیات مدیریت بحران (تمرین دورمیزی): شبیه سازی مأموریت مدیریت بحران به منظور احصاء بهترین راه کارهای ممکن در پاسخ به بحران.
- بازی عملیات مدیریت بحران به عنوان ابزاری ارزشمند برای مدیران بحران، قدم به قدم و به شیوه ای شفاف، نظام مند، جمعی و نقدپذیر پاسخی مطلوب به مسائل پیش رو داده و ضمن تقویت هوش هیجانی، تحلیل گران را در تصمیم سازی و مدیران را در تصمیم گیری یاری می سازد.
- بازیکنان: در این تمرین به افرادی که در شرایط بازی قرار دارند و از عقلانیت کافی بهره مندند، گفته می شود، عقلانیت هر بازیکن به مفهوم پیگیری منافع خود در بازی است. بازیکنان در سه سطح راهبردی، عملیاتی و تاکتیکی به ایفاء نقش می پردازند. (پیوست شماره ۱)

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پوست دارد

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

- مانور با مقیاس واقعی و تمام عیار: عملیات بصورت فیزیکی در محل مانور انجام می شود و کلیه ابعاد مختلف حادثه‌ی مد نظر شبیه سازی شده و هرچقدر از تمرینات میدانی به سمت مانورهای واقعی حرکت کنیم مرور برنامه های عملیاتی به انجام تمرینات ترکیبی واقعی نزدیک تر خواهد شد. ترکیب کلیه مانورهای تعریف شده قبلی در مانور تمام عیار تجلی پیدا می کند در این مانور ایجاد مهارت و اعتماد به نفس برای مدیران ستادی و اجرایی بهنگام رویارویی با بحران های احتمالی و همچنین سنجش میدانی اجرای برنامه ها و چگونگی نحوه پیاده سازی نقش ها، مسئولیت ها و هماهنگی ها در سطح ملی به منظور مدیریت شرایط اضطرار تمرین می گردد.

د) اسناد:

- سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری^(مدظله العالی) در رابطه با پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه؛
- قانون مدیریت بحران کشور؛
- برنامه ملی آمادگی و پاسخ (برنامه ملی تمرین)؛
- سند راهبرد ملی مدیریت بحران؛
- برنامه کاهش خطر حوادث و سوانح.

هـ) مراحل برگزاری مانور:

مرحله اول: طرح ریزی و تصویب

در این مرحله برنامه ریزی های لازم و و طراحی سناریوی مانور صورت می پذیرد و با بهره گیری از برآوردهای انجام شده برای هر یک از سناریوها می بایست دستورالعمل اجرایی تهیه شود. همچنین قبل از مانور، تمامی مسئولان و مدیران در سطوح عملیاتی شامل اورژانس، آتش نشانی، هلال احمر، واحدهای انتظامی، بسیج، برق، آب، گاز و ... نسبت به اهداف و انتظارات و نحوه اجراء توجیه شوند.

مرحله دوم: آموزش و آماده سازی

برنامه ریزی و اقدام مناسب به منظور مقابله با شرایط بحرانی به عمل می آید. این اقدام ها می تواند شامل تعیین مکان، تأمین تجهیزات، آموزش کارکنان و نشست های توجیهی، سازماندهی و ایجاد آمادگی عملیاتی و... باشد.

مرحله سوم: تمرین دورمیزی و آمادگی ستادی

با برگزاری تمرین دورمیزی و تبیین نقش دستگاه ها، ضمن دستیابی به بهترین راهکارها، شرایط لازم برای ایجاد هماهنگی بیشتر در زمان اجرای مانور میدانی مهیا می گردد.

مرحله چهارم: اجرا

در این مرحله بر اساس سناریوهای ابلاغی، در ذیل یک مدیریت واحد و یکپارچه (رئیس ستاد مدیریت بحران استان) و متناسب با اهداف تعیین شده، دستگاه ها اقدامات و واکنش مناسب به صورت میدانی اتخاذ می نمایند و در پایان، گزارش

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پیوست دارد

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

ارزیابی و راهکارهای بهبود برنامه‌ها و کارکردهای آینده از سوی تیم های ارزیاب به رئیس ستاد مدیریت بحران منعکس می گردد.

و) سازمان و ساختار مانور:

- استاندار (فرمانده مانور)
- هیئت اعزامی از سازمان مدیریت بحران کشور/استان (ناظر عالی و تیم ارزیاب)؛
- مدیرکل مدیریت بحران استان (دبیر مانور و هماهنگ کننده)؛
- دستگاه های استانی ماده ۲ قانون مدیریت بحران؛
- فرماندهان انتظامی، ارتش و سپاه و بسیج؛
- فرمانداران شهرستان های تابعه؛
- نمایندگان بخش خصوصی و تشکل های مردمی موثر در مدیریت بحران؛
- واحدهای اجرایی امدادی و خدمات رسان؛
- ...

ز) زمانبندی اجرای مانور:

- مانور برابر سناریو و طی دو روز به شرح زیر اجراء می گردد.
- روز اول، تمرین دورمیزی (بازی عملیات مدیریت بحران) با حضور استاندار و رده های شرکت کننده در مانور، (با استقرار تیم های حریف، خودی و ارزیاب ها) برگزار می گردد.
- روز دوم، تمرین میدانی (مانور) شامل فراخوانی و استقرار دستگاه ها و واحدهای امدادی و خدماتی در منطقه مانور با حضور استاندار (بر اساس الگوی ارایه شده در شیوه نامه پیوست).

ح) پیوست ها:

- شیوه برگزاری بازی عملیات مدیریت بحران (تمرین دورمیزی) در قالب پیوست شماره ۱ ارائه گردیده است.
- شیوه نامه اجرای مانور تمام عیار مدیریت مخاطرات طبیعی با محوریت زلزله مبتنی بر سناریو ترکیبی و پیامدهای ثانویه در قالب پیوست شماره ۲ ارائه گردیده است.
- شیوه برگزاری مانور لحظه صفر مدیریت بحران در قالب پیوست شماره ۳ ارائه گردیده است.

فصل دوم- اجرا

الف) تدابیر کلی

- ۱- به منظور تحقق فرامین فرمانده معظم کل قوا «مدظله العالی» این مانورها می بایست مبتنی بر واقعیات و اطلاعات نزدیک به حقیقت انجام شود تا آمادگی واحدهای امدادی، خدماتی، نظامی، انتظامی و... در شرایط حقیقی تقویت و ارتقاء یابد.
- ۲- طراحی و اجرا مانور می بایست مبتنی بر طرح ابلاغی از سوی سازمان مدیریت بحران کشور باشد.

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پوست دارد

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

- ۳- ارزیابی این مانور بر اساس توان واقعی (امکانات و تجهیزات موجود و در اختیار) بوده و الزامی برای موفقیت واحدهای خودی نیست.
- ۴- آنچه در این مانور قابل توجه می‌باشد تمرین واکنش، ارتقاء توان تصمیم‌گیری مدیران بحران با استفاده از هوش هیجانی است.
- ۵- سناریو و تمرینات می‌بایست بر اساس تهدیدات و مخاطرات واقعی در سطح استان طراحی گردد.
- ۶- هر یک از سازمان‌ها و دستگاه‌های مشارکت‌کننده در برگزاری مانورها موظف به تعیین و استقرار نوع و تعداد تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز برای اقدامات تعریف شده می‌باشند و براساس سناریو طراحی شده، کلیه سازمان‌ها و دستگاه‌های حاضر در صحنه مانور مکلف هستند لیست جامعی از ماشین‌آلات سبک، سنگین و تجهیزات تخصصی قابل ارائه در صحنه مانور به همراه شماره پلاک و همچنین مشخصات کامل راننده خودرو و افراد متخصص و مسئول راه‌اندازی تجهیزات و امکانات مستقر در میدان مانور را جهت تکمیل بانک اطلاعاتی، پیش از زمان اجرای مانور برای اداره کل مدیریت بحران استان ارسال نمایند، لازم به توضیح است در این برآورد میزان توان تجهیزات (موجودی به سازمانی) و میزان آمادگی (آماده به کار به موجودی) مورد ارزیابی قرار گیرد.
- ۷- در راستای برگزاری منسجم، ایمن و با کیفیت مانورها و براساس نیازسنجی‌های از پیش صورت گرفته، کلیه افراد و شرکت‌کنندگانی که دارای شرح وظایف می‌باشند، بایستی آموزش‌های عمومی و تخصصی از جمله آموزش درک مفاهیم مدیریت شرایط اضطرار، سطح حادثه، انواع مخاطره، تبعات مخاطره، سامانه‌های مربوط به مخاطرات، نحوه بکارگیری تجهیزات و برپایی سایت‌های تخصصی در کمترین زمان، اطفاء حریق، کمک‌های اولیه، نجات و امداد مصدومین و... را به بهترین شکل ممکن گذرانده باشند.
- ۸- با توجه به تعیین ترتیب و توالی زمانی رخدادهای متصور در سناریو، لازم است نسبت به تهیه نقشه‌های جانمایی با درج محل پارکینگ‌ها، علائم، موقعیت استقرار تجهیزات و سازمان‌ها، محل اجرای عملیات‌ها، استقرار خبرنگاران، شهروندان، ناظران و... اقدام شود. در فرآیند اجرایی مانور می‌بایست مسائل مرتبط با سلامت و امنیت مشارکت‌کنندگان لحاظ گردد. همچنین جلوگیری از اقداماتی که مخاطره‌آمیز است مدنظر باشد.
- ۹- تعیین محل پارکینگ خودروهای شخصی و عملیاتی، نحوه تامین آب و غذا، کارت‌های شناسایی، کاورهای متحدالشکل سازمان‌ها، تامین سرویس‌های بهداشتی، استقرار تیم‌های ایمنی، نحوه نقل و انتقال و... باید به صورت دقیق در دستور کار باشد و تمهیدات لازم جهت حضور خوداتکا سازمان‌ها در مانور لحاظ گردد.
- ۱۰- ایجاد بستر مناسب جهت فرماندهی و هدایت مانور و شرایط ارتباطی پایدار با بکارگیری سیستم‌ها، ارتباطات باسیم، بی‌سیم، تلفن ماهواره‌ای و... با حضور کلیه سازمان‌ها مدنظر باشد.

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پوست دارد

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

۱۱- ساختار فرماندهی و کنترل در محل مانور باید بتواند ضمن گزارش گیری سریع، هدایت جامع مانور را نیز عهده دار باشد. تا زمان بازگشت به شرایط عادی و پایان مانور، کلیه ساختارها و وضعیت آمادگی سازمان ها باید حفظ گردد.

۱۲- نسبت به تشکیل و برگزاری جلسات توجیهی و هماهنگی با حضور نمایندگان و مدیران هر یک از سازمان های حاضر در مانور اقدام گردد.

۱۳- تبلیغات و اطلاع رسانی از برگزاری تمرین ها و مانورها با هدف بالابردن سطح آگاهی مخاطبین و متاثرین از طریق رسانه های عمومی رادیو، تلویزیون، پیامک و همچنین جلسات حضوری و مجازی انجام پذیرد.

۱۴- مانور در سطح استان و شهرستان با نظارت و راهبری رئیس ستاد پیشگیری، هماهنگی و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران طراحی و اجرایی گردد.

۱۵- کارایی، موثر بودن و نظم نیروها و اقدامات مناسب دستگاه ها و مشارکت و هم افزایی فی مابین در مانور در دستور کار برگزار کنندگان مانور و دستگاه های شرکت کننده قرار گیرد.

۱۶- همه ظرفیت های موجود اعم نیروی انسانی، تجهیزات و ماشین آلات و... متناسب با سطح حادثه بکارگرفته شوند.

ب) وظایف:

* استاندارداران:

۱- مسئولیت اجرای مانور به عهده استاندارداران محترم می باشد و لازم است در زمان برگزاری تمرین دورمیزی و میدانی، حضور فعال داشته باشند.

۲- نسبت به راهبری و نظارت در فرایند طراحی، تدوین و اجرای مانور در جهت بهبود نظام مدیریت بحران در سطح استان، توسعه ظرفیت ها و ارزیابی میزان هماهنگی و یکپارچگی فعالیت دستگاه های ذیربط اقدام نمایید.

۳- نسبت به رصد نحوه تصمیم سازی ها و ارزیابی همه جانبه مدیران دستگاه های ذیربط در مواجهه با مخاطرات اقدام نمایید.

۴- ارزیابی کمی و کیفی تجهیزات و ماشین آلات و امکانات موجود در حوزه مدیریت بحران استان در بخش های درمانی، امدادی و بخش های دولتی و خصوصی که در صحنه مانور باید کارکرد داشته باشند، در دستور کار قرار گیرد.

۵- تغییر، بازنگری و ارتقاء فعالیت ها و رویه هایی که در استان در حوزه مقابله و مواجهه با بحران باید فعال باشد، مد نظر قرار گیرد.

۶- جلسه ستاد مدیریت بحران استان با دستور کار برگزاری مانور تمام عیار و ابلاغ به کلیه دستگاه ها و سازمان های ذیربط تشکیل گردد.

۷- نظارت بر بومی سازی سناریو های ابلاغی از سوی سازمان مدیریت بحران کشور بر اساس شرایط جغرافیایی با توجه به اولویت های مخاطراتی و شرایط جغرافیایی و... انجام پذیرد.

۸- میزان توانمندی مدیران استانی در حوزه هوش هیجانی، حل بهنگام مسائل بحرانی و اقتضایی، نحوه تعاملات بین دستگاهی در فرایند برگزاری مانور دورمیزی و عملیاتی ارزیابی گردد.

* مدیران کل مدیریت بحران استان ها:

- ۱- نسبت به تدوین سناریو دقیق و جامع و شبیه سازی بر اساس اولویت های وقوع مخاطرات در استان ها اقدام نمایند.
- ۲- جلسات و نشست های مشترک با کلیه دستگاه ها و سازمان های مشارکت کننده به منظور برنامه ریزی های اساسی و ضروری حداقل ۱ ماه قبل از زمان اجرای مانور تمام عیار پیوست شماره ۱ و ۲ برگزار گردد.
- ۳- حضور میدانی مدیران کل مدیریت بحران استان ها به همراه فرمانداران در سطح شهرستان های تابعه و برگزاری مانورهای لحظه صفر و فراخوان مدیران دستگاه های اجرایی و عملیاتی در راستای بررسی چگونگی نحوه حضور، نقش آفرینی و بکارگیری تجهیزات در صحنه مانور و مدیریت شرایط اضطرار توسط عوامل اجرایی و عملیاتی کلیه دستگاه ها و سازمان های مشارکت کننده مطابق پیوست شماره ۳ اقدام گردد.
- ۴- نسبت به تهیه گزارش تکمیلی اقدامات انجام شده، نقاط ضعف و قوت، نیازها و ارزیابی دقیق از چگونگی برگزاری مانورها و ارسال به سازمان مدیریت بحران کشور اقدام گردد.
- ۵- ثبت و بارگذاری نهایی اطلاعات کامل و دقیق از اجرای مانورها و همچنین تکمیل بخش ارزیابی ها در زیرسیستم مربوط به مانور سامانه سما بصورت ماهیانه توسط مسئول مستقیم در ادارات کل مدیریت بحران استان ها عملیاتی گردد.
- ۶- نسبت به تهیه پیوست، کالک و نقشه وضعیت منطقه اجرای مانور اقدام نماید.
- ۷- نسبت به سازماندهی، تجهیز و آموزش سازمان های شرکت کننده در مانور اقدام لازم معمول نماید.
- ۸- نسبت به ایجاد هماهنگی و تعامل با سایر سازمان های نظامی، انتظامی، دستگاه های خدماتی و امداد رسان (اورژانس، هلال احمر، آتش نشانی و...) و بخش خصوصی (قرارگاه ایران من) برای شرکت در مانور اقدام نماید.
- ۹- بر نحوه چینش و گسترش رده های شرکت کننده در مانور نظارت نماید.
- ۱۰- با تیم های ناظر و ارزیاب اعزامی از سازمان مدیریت بحران کشور همکاری لازم به عمل آید.
- ۱۱- نسبت به آماده سازی محل اجرای مانور، از نظر خدمات (محل تجمع نیروها، آبرسانی، برق رسانی، سرویس بهداشتی، پیش بینی برق اضطراری و...) و تأمین نیازمندی های پدافند غیرعامل اقدام نماید.
- ۱۲- با بیمارستان ها و مراکز درمانی در سطح استان هماهنگی لازم معمول تا در صورت ضرورت نسبت به اعزام مصدومان احتمالی اقدام شود.
- ۱۳- نسبت به مستند سازی تمرین دورمیزی و مانور میدانی اقدام و یک نسخه آن را به سازمان مدیریت بحران کشور ارسال نماید.
- ۱۴- نسبت به فعال نمودن سامانه پایش تصویری برای هدایت عملیات و نظارت بر اجرای آن، اقدام شود.
- ۱۵- در خصوص تهیه امکانات و تجهیزات فنی، متناسب با الگوی ارائه شده و برابر سازمان ابلاغی اقدام لازم به عمل آید.
- ۱۶- نسبت به آماده سازی محل اجرای مانور بر اساس شاخص های زیر و تأمین نیازمندی ها و رعایت انضباط در حمل و نقل (تسهیل در تردد واحدهای مجری) و رعایت اصول حفاظتی و امنیتی در جابجایی نیروها اقدام نماید.

- اتخاذ تمهیدات امنیتی و حفاظتی (تعیین حلقه امنیتی برگزاری مانور)

- مناسب بودن محل اجرای مانور (وسعت، مکان مناسب و ترجیحاً محصور) برای اجرای سناریوها

۱۷- در اجرای مانور به اصل تحرک و جابه جایی به موقع و استفاده صحیح از امکانات و تجهیزات و ارائه آموزش های لازم، توجه شود.

۱۸- در راستای پیشگیری از هرگونه اقدام امنیتی، بیوتروریستی و مسمومیت غذایی کارکنان، اصول حفاظتی و بهداشتی را در تهیه، حمل، توزیع و نگهداری مواد غذایی و آشامیدنی، رعایت گردد.

فصل سوم - دستورهای همکاری و هماهنگی:

۱- امور فرهنگی و روابط عمومی:

- پوشش تصویری و خبری کلیه فرایندهای برگزاری مانور.
- طراحی و ارائه کارت تردد واحد به کلیه سازمان ها با هماهنگی واحدهای انتظامی.
- اطلاع رسانی و تبلیغات قبل از برگزاری مانور از طریق صدا و سیما، فضای مجازی، طراحی پوستر، بنر و ...
- هماهنگی و مدیریت حضور رسانه های ملی و استانی در زمان برگزاری مانور با صدور کارت های تردد.
- ایجاد هماهنگی بین روابط عمومی سازمان های درگیر در برگزاری مانور.
- ایجاد یکپارچگی در اطلاع رسانی و تولید محتوای رسانه ای.

۲- امنیت و ایمنی مکان برگزاری مانور:

- تامین ایمنی و امنیت مرکز فرماندهی و محل برگزاری مانور.
- هماهنگی لازم به منظور حضور ماموران تامین و کنترل ایمنی در کلیه اماکن برگزاری مانور.
- جلوگیری از انجام هرگونه رفتار هیجانی در مانور و به خطر انداختن جان شرکت کنندگان در مانور.
- مدیریت تردد، قرنطینه فضای مانور و نظارت بر تردها منطبق بر کارت های توزیع شده.
- اتخاذ تمهیدات ایمنی در انتقال تجهیزات و کارکنان به محل برگزاری مانور و همچنین پیش بینی جلوگیری از هرگونه آسیب به سایر شهروندان.
- بکارگیری بالگرد در برگزاری مانور مطابق با ضوابط و ایمنی های مربوطه صورت پذیرد و سازمان های مسئول کلیه ملاحظات در این خصوص را رعایت نمایند.
- توجیه مسئولین دستگاه های مشارکت کننده در مانور برای اطمینان از حفظ ایمنی افراد شرکت کننده.

۳- طراحی سایت مانور و شبیه سازی:

- ایجاد مرکز فرماندهی و تهیه ملزومات آن و آماده سازی و کنترل سایت مانور.
- شبیه سازی و ایجاد سایت های آواربرداری و جست جو و امداد و نجات و ...
- نصب تابلوهای راهنما و علامت گذاری کلیه قسمت ها در سایت برگزاری مانور.
- ایجاد سیستم صوتی فراگیر و جامع در سایت برگزاری مانور.
- ایجاد جایگاه مناسب جهت استقرار مسئولین و تماشاچیان و ...
- پیش بینی تلویزیون های شهری و پوشش تصویری قسمت های مختلف مانور به صورت زنده.

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پوست دارد

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

۴-بیمه:

- لازم است کلیه عوامل و تجهیزات شرکت کننده در طول مدت زمان برگزاری مانور، از پوشش بیمه‌ای متناسب برخوردار گردند.

۵-موارد عمومی:

- پس از وصول دستورالعمل نسبت به بومی سازی آن اقدام و درخصوص تاریخ ابلاغی برای اجرای مانور با سایر دستگاه ها هماهنگی لازم صورت پذیرد.
- تمامی کارکنان و فرماندهان درگیر مأموریت، موظف به رعایت اصول حفاظتی، امنیتی، انضباطی و ایمنی می باشند.
- ایمنی و سلامت مهمترین مقوله در برگزاری مانور می باشد، از ایجاد هرگونه خطر و آسیب به دیگران اجتناب گردد. خودروها با سرعت مطمئنه تردد نمایند و عجله‌ای در انجام اقدامات صورت نگیرد. مسئولیت ایمنی پرسنل حاضر در مانور به عهده مدیر مستقیم دستگاه می باشد و از بکارگیری مستقیم نیروهای فاقد رابطه شغلی و سازمانی اجتناب شود.
- برنامه ریزی برای نقش آفرینی بخش خصوصی و تشکلهای جهادی و مردمی در قالب قرارگاه استانی ایران من در زمان اجرای مانور در دستور کار قرار گیرد.
- مدیران به صورت مرتب با ارزیابان در ارتباط بوده و نسبت به اجرای تمرین بین دستگاهی اقدام نمایند.
- به گونه ای برنامه ریزی شود تا در زمان برگزاری مانور، خللی در مأموریت ذاتی و خدمات‌دهی دستگاه‌ها به شهروندان ایجاد نشود.
- کلیه دستگاه های اجرایی موظف به تامین ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز مندرج در سناریو می باشند و در صورت کمبود تجهیزات می بایست از ظرفیت بخش خصوصی یا استان های معین تامین گردد.
- عملکرد دستگاه‌ها در این مانور مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت و نتیجه آن تحت عنوان عملکرد دستگاه استانی در جلسه ستاد مدیریت بحران استان و شهرستان بررسی و اطلاع رسانی خواهد شد.
- نسبت به مستندسازی از روند اجرای مانور، احصاء نقاط قوت و ضعف و تدوین درس آموزه های مدیریت بحران برای انتقال تجربه در شرایط واقعی و مانورهای آتی اقدام گردد.
- در پایان مانور، برنامه ریزی لازم درخصوص پاکسازی محیط انجام پذیرد و از اقداماتی که تبعات زیست محیطی به همراه دارد، اجتناب گردد.
- و اتخاذ سایر تمهیدات لازم جهت برگزاری مانور

فصل چهارم - موضوعات بازرسی و ارزیابی:

- ۱- آیا واحدهای اجرایی دستگاه ها متناسب با زمانبندی تعیین شده در مانور حضور داشتند؟
- ۲- آیا نحوه اجرا و مدیریت میدان به طور صحیح انجام شده است؟
- ۳- آیا وظایف دستگاه ها متناسب با سناریو انجام پذیرفته است؟
- ۴- آیا مدیریت رسانه و اطلاع رسانی در مانور به طور صحیح اجرایی شده است؟

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۳

شماره ۳۳۰۴۲

پوست دارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

رئیس و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

- ۵- آیا ظرفیت دستگاه های شرکت کننده در مانور برابر الگوی تعیین شده در شیوه نامه به کارگیری شده است؟
- ۶- آیا نحوه فرماندهی، کنترل و هماهنگی بین سازمانی از مطلوبیت لازم برخوردار بود؟
- ۷- آیا سازمان دهی (بلوک بندی، تعیین مسئول برای هر بلوک، تقسیم وظایف، مدیریت منابع و...) به طور صحیح انجام پذیرفته است؟
- ۸- آیا از نیروهای متخصص و تجهیزات در مانور به صورت بهینه استفاده شده بود؟
- ۹- آیا تمهیدات های لازم برای دریافت و اعلام هشدار سریع (مخاطرات زمین ساختی، آب و هوایی، کشاورزی) اندیشیده شده است؟
- ۱۰- آیا سامانه های اطلاعات و ارتباطات آماده به کار بود؟
- ۱۱- آیا برای مدیریت شریانهای حیاتی (برق، آب، گاز، ارتباطات، مسیرهای مواصلاتی) تمهیدات لازم اتخاذ شده است؟
- ۱۲- آیا برای تأمین آب آشامیدنی، کنترل و مدیریت آب های سطحی و فاضلاب تمهیدات لازم اتخاذ شده است؟
- ۱۳- آیا برای تأمین و توزیع اقلام زیستی برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۱۴- آیا برای تأمین سوخت و برق اضطراری برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۱۵- آیا برای حوزه بهداشت، درمان و خدمات روحی و روانی، بازتوانی جسمی برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۱۶- آیا برای مرحله جستجو، امداد، نجات و اسکان برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۱۷- آیا برای تأمین امنیت و انتظامات برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۱۸- آیا برای بازگشایی مسیرها و اقدامات لجستیکی برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۱۹- آیا برای مدیریت اجساد (انتقال، کفن و دفن و ...) برنامه ریزی و اقدام مطلوب انجام شده است؟
- ۲۰- و ...

حسین ساجدی نیا

رئیس سازمان و دبیر شورای عالی مدیریت بحران کشور

رونوشت:

- جناب آقای دکتر مومنی وزیر محترم کشور و نایب رئیس شورای عالی مدیریت بحران جهت استحضار.
- جناب آقای محترمی معاون محترم کنترل و هماهنگی پاسخ سازمان جهت آگاهی و پیگیری.
- مدیران کل محترم مدیریت بحران استان های سراسر کشور جهت اطلاع و اقدام لازم.